

در روزهایی که بسیاری از مردم خبرهای جشنواره فیلم فجر را پیگیری می‌کنند، سری زدیم به چند کتاب سینمایی

هنر فیلم دیدن

شبکه‌های اجتماعی) یک سردرگمی عجیب شما را فرا می‌گیرد و با سوالات بسیاری مواجه می‌شوید. کتاب «راهنمایی کوچک برای نوشتن درباره فیلم‌ها» علاوه بر اینکه نوشتن درباره فیلم را آموزش می‌دهد این آموزش را با آوردن مثال‌های بسیاری از منتقدان حرفه‌ای تا دانشجویان تازه‌کار، شاخ غول نوشتن درباره یک فیلم را برای شما می‌شکند تا با خیالی راحت درباره فیلمی که دوست دارید بنویسید.

در قسمتی از این کتاب آمده است: فیلم‌ها آن چنان در زندگی ما، خصوصی یا عمومی، نفوذ کرده‌اند که به ندرت به خودمان زحمت می‌دهیم درباره آنها فکر کنیم و کمتر از آن به فکر نوشتن درباره‌شان می‌افتیم و شاید هرگز این

کار را نکنیم. معمولاً این طور استدلال می‌کنیم که دلیلی ندارد خود را برای توضیح دادن آن هم به صورت مکتوب چیزی به زحمت بیندازیم که آن را اساساً نوعی سرگرمی می‌دانیم. خواه در سالن سینما، خواه هنگام تماشای فیلم نیمه شب تلویزیون، ما معمولاً فیلم‌ها را به انتظار لذتی تماشا می‌کنیم که به ندرت با تمایل به برداشتن قلم و کاغذ همراه می‌شود.

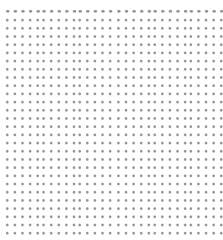
کتاب درک تئوری فیلم (دو جلدی)

در سینمای امروز هر اثر نمایشی مانند یک مانیفست و بیانیه است که باید آن را فهمید تا بتوان از آن لذت برد. بیانیه‌هایی که گاه آنچنان ثقیل هستند که نیاز به چندبار خواندن دارند تا آن را درک کنید و گاه آنچنان بچه‌گانه‌اند که

واکنش غیر ارادی شما نسبت به آن یک خمیازه از روی بی‌حوصلگی است. کتاب درک تئوری فیلم که در دو جلد تالیف شده هدف خود را بر این گذاشته است تا تئوری‌های بنیادین در سینما را برای شما با مثال‌های متنوع توضیح دهد تا شما با دیدن هر فیلم متوجه پیامی که می‌خواهد به شما منتقل کند بشوید. نکته اما اینجاست که یک فیلم معمولاً چند تئوری را در خود جای می‌دهد و شناخت این تئوری‌ها و منفک کردن آنها همان حس شیرینی است که موقع دیدن فیلم می‌توانید آن را تجربه کنید.

مطالعه تئوری از آنجا که درک ما از متون سینمایی را گسترش می‌دهد، می‌تواند بسیار جذاب باشد. مهم‌تر از همه می‌تواند به ما کمک کند به درک تازه‌ای از متونی برسیم که احساس می‌کنیم همه جوانبشان را می‌شناسیم. تئوری از آنجا که داشت‌های تازه‌ای از متن به دست می‌دهد در دامن زدن به بحث‌های جدید نیز کمک می‌کند. مطالعه تئوری‌ها در ضمن، راهی پیش روی ما قرار می‌دهد برای درک فیلم‌هایی که درکشان در نگاه اول شوار می‌نماید؛ مثلاً فیلم‌های روشنفکرانه و سورئالیستی. درک تئوری کار ساده‌ای نیست و در نتیجه وقت گذاشتن برای آن ضرورت دارد. نمی‌شود عقاید و آرای پیچیده را ظرف چند دقیقه درک کنیم و بر آنها مسلط شویم.

مخصوصاً اینکه این شخصیت‌ها پشت ظاهر فریبنده خود رازهای تاریکی دارند که دانستن آن دیدگاه شما را نسبت به این شخصیت‌ها تغییر خواهد داد. کتاب «کتاب جنگ، سیاست و ابرقهرمان‌ها» همان کتابی است که شما را با پشت پرده ابرقهرمانان آشنا می‌کند.

در بخشی از این کتاب آمده است: «دشمنان زن شگفت انگیز اصلاً بامزه نیستند و حتی تا به امروز نیز کسی نپذیرفته تا شخصیتی عمیق برای آنها طراحی کند. این دشمنان ارزش رقابت با زن شگفت انگیز را ندارند و کسی به آنها احترام نمی‌گذارد. حتی این شانس را به آنها ندادند که فلسفه سیاسی خود را برای مخاطب شرح دهند.»

کتاب روایت و روایت‌گری در سینما

یکی از نکات جالب درباره سینما که شاید کمتر کسی درباره آن اطلاع داشته باشد این است که؛ آنچه امروزه آن را سینما می‌نامند با آن چیزی که هنرمندان در ابتدای ورود فناوری تصویر می‌کردند بسیار تفاوت دارد. هنرمندان در واقع سینما را ابزاری برای تجسم کردن هنر انتزاعی می‌دیدند و اگر فیلمی هر چقدر به داستان و روایت نزدیک می‌شد به همان اندازه نیز از ارزشش کاسته می‌شد. اما رفته رفته روایت و روایت‌گری به بخشی جدایی‌ناپذیر از سینما بدل گشت و امروزه برای اینکه دریافت صحیحی از یک اثر سینمایی داشته باشید ناگزیر هستید تا با روایت و روایت‌گری در سینما آشنا باشید. کتاب «روایت و روایت‌گری در سینما» در واقع همان چراغ راهی است که شما را در رسیدن به درکی صحیح از یک اثر نمایشی کمک می‌کند.

در بخشی از این کتاب آمده است: «یک فیلم پازل وار نظیر فیلم اثر پروانه‌ای را نمی‌توان صرفاً بر حسب از نو سازمان دادن کنش‌ها و رویدادها توسط روایت‌گری فهمید. در عوض، این فیلم با استفاده از بن‌مایه علمی-تخیلی سفر در زمان، نسخه‌های بدیل و «قریب به واقع» رویدادها و کنش‌های روایی را درون جهان داستانی‌اش ادغام می‌کند و به این نسخه‌ها همان جایگاهی را می‌بخشد که به رویدادهای به اصطلاح واقعی اختصاص می‌دهد.»

کتاب راهنمایی کوچک برای نوشتن درباره فیلم‌ها

پیش‌نیاز نوشتن درباره هر چیزی شناخت آن است و یک اثر سینمایی که در خود انبوهی از اطلاعات را ارائه می‌دهد بدون شک سوژه‌های بسیاری در اختیار شما برای نوشتن قرار می‌دهد. به همین خاطر وقتی نوشتن درباره یک اثر را شروع می‌کنید (حتی برای نشر دادن در

کتاب ۴۵ کهن الگوی شخصیت

یکی از راه‌های مهم در بهتر ارتباط برقرار کردن با یک فیلم یا هر اثر نمایشی دیگر شناختن شخصیت‌های آن به عنوان کنش‌گران اصلی آن اثر است. برای شناخت هر چه بهتر شخصیت‌های یک اثر گریزی نیست تا به حیطه روانشناسی و آثار کارل گوستاو یونگ رجوع کنیم. چرا که یکی از مهم‌ترین دستاوردهای این روانشناس سوئیسی تدوین کردن کهن‌الگوهای شخصیت است که بیش از هر چیز در هنرهای نمایشی کاربرد دارند. خوشبختانه برای دست یافتن به این کهن‌الگو لازم نیست تا آثار ثقیل این روانشناس را مطالعه کنید و یکی از کتاب‌هایی که در این زمینه بازبانی روان و ساده این کهن‌الگوهای شخصیت توضیح داده شده‌اند کتاب «۴۵ کهن‌الگوی شخصیت» است.

مؤلف در پیشگفتار این کتاب آورده است: «۴۵ کهن‌الگوی شخصیت» کتابی است که به طراوت اشتیاق و بصیرتی که در قلب هر نویسنده‌ای وجود دارد احترام می‌گذارد. قصد من از معرفی این کهن‌الگوها نشان دادن شخصیت‌های منحصر به فردی است که آماده کمک به شما هستند. هنگامی که ایده‌ی اساسی کهن‌الگوها را آموختید، می‌توانید هر کاری که دوست دارید با آنها بکنید. آنها به درستی پایه و اساس و شالوده‌ای هستند که شخصیت‌های شما روی آنها بنا خواهند شد. آنها به داستان‌های شما زندگی و انرژی خواهند افزود.

کتاب جنگ، سیاست و ابرقهرمان‌ها

چند سالی هست که دنیای سینما با امواج پی در پی ابرقهرمانان روبه‌رو بوده و این ابرقهرمانان سینما را در قبضه خود گرفته‌اند. هرچند که امروزه تب آنها به نسبت کمتر شده است اما سایه آنها همچنان بر سر سینما و هالیوود سنگینی می‌کند. بنابراین شناخت این قهرمانان خیالی برای شناخت هالیوود امروز امری حیاتی به حساب می‌آید،